

תקנון קידום לדרגות פרופסור חבר ומן המניין במכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין

מבוא¹

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין היא מוסד אקדמי שיש לו הסמכה להעניק דרגות "מרצה" ו"מרצה בכיר" באופן עצמאי. קידום חברי סגל לתואר פרופסור הוא באחריות ועדות המינויים העליונות של המל"ג. הקווים המנחים את המל"ג בהגדרת נוהל זה הם השאיפה שמינוי לדרגת פרופסור חבר או פרופסור מן המניין במוסדות להשכלה גבוהה ייעשו על פי עקרונות דומים לאלה הקיימים באוניברסיטאות שלהן ותק וניסיון משמעותיים בעניין זה, עם שינויים הכרחיים בדגשים הנובעים מהיותם של חלק מהמוסדות להשכלה גבוהה מוסדות שתפקידם העיקרי הוראה. משום כך, במערכת השיקולים לקביעת דרגתו של פרופסור חבר או פרופסור מן המניין במוסדות אלה יהיה משקל גדול יותר לכישורי ההוראה והתרומה למוסד ולקהילה מאשר באוניברסיטאות המחקר אך עדיין, כפי שמקובל באוניברסיטאות, ההישגים המחקריים של המועמד ימשיכו להיות הציר המרכזי על פיו נקבעת דרגתו האקדמית של המועמד.²

תחולת ההסכם החדש לעניין דרגות קידום במכללות להכשרת עובדי הוראה

ביום 21/1/2019 נחתם הסכם שכר קיבוצי בין ממשלת ישראל לבין הסתדרות המורים (להלן – **ההסכם החדש**), המסדיר את עניין דרגות אקדמיות ונלוות במכללות להכשרת עובדי הוראה ונושאים נוספים. הסכם זה הוא המשך להסכם הרפורמה במכללות להכשרת עובדי הוראה, שנחתם ביום 3.7/5/2015.³

על-פי הנחיות האגף להכשרת עובדי הוראה במשרד החינוך בנוגע לדרגות הקידום שנהגו עד לשנה"ל תשע"ח (כולל):

א. כל הקידומים האקדמיים יהיו רק לדרגות האקדמיות והנלוות הקבועות בהסכם החדש. עובד אשר קיבל דרגת קידום עד ליום 31.8.2018 יהיה זכאי להמשיך לקבלה בשכרו כ"תוספת דרגת קידום נגררת".

ב. סולם חדש לדרגות קידום אקדמיות ונלוות: מובהר כי עובד הוראה במכללות, בין שהיה זכאי לדרגת קידום ובין עובד שלא היה זכאי לדרגת קידום לא יקודם עוד על פי סולם דרגות הקידום שנקבע בהסכמי דרגות הקידום, וקידומו יהא אך ורק בדרגות האקדמיות הבאות, על פי ההסכם החדש:

¹ המסמך מנוסח בלשון זכר, אך הפנייה מכוונת לכל המגדרים.

² על בסיס תקנון הוועדות העליונות של המל"ג: 1. קריטריונים ותנאים לאישור מתן תואר פרופסור על ידי המוסדות (במוסדות להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי) החלטת המל"ג מיום: 8.7.2014, וכפי שעודכנה לאחרונה ביום 16.7.2024.

³ החוזר לבעלויות תשע"ט/2/12.3.2019 כולל את פרטי ההסכם החדש בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עו"ה.

<http://meyda.education.gov.il/files/Sherut/hozerbaalouotmekallot.pdf>

1. מרצה / מרצה נלווה ;
 2. מרצה בכיר / מרצה בכיר נלווה ;
 3. פרופסור חבר / פרופסור חבר נלווה ;
 4. פרופסור מן המניין.
- ג. על ועדת המינויים המוסדית לאשרר את בעלי הדרגות מרצה ומרצה בכיר, שהדרגה הוענקה להם על-פי הסכם דרגות הקידום הקודם, לצורך הקידום לדרגה נוספת לפי הסכם שכר זה.
- ד. דרגות פרופסורה
1. דרגות הפרופסורה (חבר, חבר נלווה ומן המניין) שאושרו על ידי ועדות המל"ג אינן מחייבות אישור מחדש, וניתן לדווח עליהם עם תוקף של 1.9.2018, כמובן אם מועד הזכאות שלהם קדם למועד זה. אם לאחר מועד זה יהיו זכאים לגמול החל ממועד הזכאות.
 2. הזכאות לקבלת דרגה אקדמית פרופסור חבר או דרגה אקדמית פרופסור חבר נלווה או דרגה אקדמית פרופסור מן המניין תיקבע בהתאם לכללי הניהול האקדמי של המל"ג.
 3. קבלת אחת מדרגות אקדמיות אלה נקבעת על ידי ועדת מינויים עליונה של המועצה להשכלה גבוהה, לאחר קבלת המלצה של הוועדה המוסדית.⁴
 4. מתן המלצה לקבלת דרגה אקדמית של הוועדה המוסדית מותנה בעמידה בתנאי המופיע בסעיף 5 (ג) במסמך זה, שזו לשונו: "כתנאי לקבלת דרגה אקדמית "פרופסור חבר" או "פרופסור חבר נלווה" או "פרופסור מן המניין" על פי הסכם זה, על המורה להיות מועסק באותה מכללה בהיקף משרה קבועה של 100% כאשר לפחות 75% משרה במסלולים אקדמיים".⁵
 5. תואר פרופסור יוענק רק למי שהינו חבר סגל ליבתי (כהגדרתו בהחלטת מל"ג [בנדון](#)) במוסד המגיש.

הוראות זמניות

- בעקבות הנחיות אגף א' להכשרת עובדי הוראה (שהתקבלו ב- 19.4.2011) לעניין יישום הסכם השכר מיום 21.1.2019 :
- א. במהלך השנים 2018–2020 – עובד הוראה קבוע המועסק בפועל במכללה להכשרת עובדי הוראה

⁴ <https://che.org.il/wp-content/uploads/2016/10/מועמדים-לדרגת-פרופ>

⁵ ראו החוזר לבעלויות תשע"ט/2, 12.3.2019, הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עו"ה, סעיפים 2, 5. <http://meyda.education.gov.il/files/Sherut/hozerbaalouotmeklallot.pdf>

- ב. אקדמיים, יהיה פטור מדרישת פרק הזמן המינימלי הנדרש בדרגת מרצה לצורך זכאות לדרגה אקדמית של מרצה בכיר או מרצה בכיר נלווה.
- ג. במהלך השנים 2018–2022 – עובד הוראה קבוע, המועסק בפועל במכללה להכשרת עובדי הוראה במשך 6 שנים לפחות, בהיקף משרה של 100% במסלולים אקדמיים, יהיה פטור מדרישת פרק הזמן המינימלי הנדרש בדרגת מרצה בכיר לצורך קבלת המלצה של הוועדה העליונה של המכללה, לדרגת פרופסור חבר, פרופסור חבר נלווה או פרופסור מן המניין.

ועדת המינויים המוסדית לקידום לדרגות פרופסור⁶

1. ועדת המינויים המוסדית הנה ועדת משנה של המועצה האקדמית העליונה של המכללה ותפקידה להמליץ על מועמדים לדרגות פרופסור חבר ומן המניין לוועדות המינויים העליונות של המל"ג.
2. יו"ר הוועדה יהיה פרופסור מן המניין, שימונה על ידי נשיא המכללה ובאישור המועצה האקדמית.
3. הוועדה תמנה לא פחות מחמישה חברים וכולם בדרגות פרופסור. בדיון בוועדת המינויים המוסדית בהצעה למתן תואר פרופסור חבר או פרופסור מן המניין ישתתפו ויצביעו אך ורק חברים אשר דרגתם שווה או גבוהה מהדרגה המוצעת בתיק. נשיא או רקטור יוכלו להשתתף בדיון פרטני על הענקת דרגה הגבוהה מדרגתם אך ללא זכות הצבעה.
4. חברי הוועדה ייצגו את מגוון הדיסציפלינות הקיימות במכללה: חינוך, רוח, חברה ומדעים.
5. משך הקדנציה של חבר ועדה יהיה ארבע שנים עם אפשרות הארכה לקדנציה נוספת.
6. הרקטור, או מי שמונה לכך מטעמו של נשיא המכללה,⁷ ישתתף בוועדה כמשקיף.
7. הקוורום לקיום ישיבות הוועדה יהיה נוכחות של 70% מחברי הוועדה.
8. המלצת הוועדה תתקבל ברוב קולות של חברי הוועדה ותאושר בחתימת נשיא המכללה והרקטור.
9. תיק המועמד שהוחלט להמליץ על קידומו יוצג לפני ועדת המינויים העליונה של המל"ג בתחום הדעת של המועמד על ידי נשיא המכללה ויו"ר המועצה האקדמית או יו"ר ועדת המינויים המוסדית או ממלאי מקומם.

חברי הוועדה המוסדית

1. יו"ר הוועדה: פרופ' בן ציון רוזנפלד
2. חברי הוועדה: פרופ' אלחנן אדלר (ממלא מקום יו"ר הוועדה), פרופ' אפרים חזן, פרופ' ירון להבי, פרופ' אליק הוניגמן, פרופ' לילי זמיר, פרופ' אבי עשור ופרופ' דורון נידרלנד (יו"ר המועצה האקדמית).
3. משקיפה: פרופ' חוה גיא, ממונה על ליווי, פיתוח וקידום אקדמיים.

⁶ על פי החלטת המועצה להשכלה גבוהה בעניין הניהול האקדמי של המכללות האקדמיות (כפי שתוקנה ביום 15.2.2005). ראו ועדת מינויים מוסדית, באתר המל"ג.
⁷ להלן במסמך זה יוזכר בתור "רקטור".

4. רכזת הוועדה: הגב' גילה אורפלי.

מסלולי הקידום

במכללה קיימים שני מסלולי קידום לדרגות פרופסור חבר ופרופסור מן המניין לסוגיהם:

1. **מסלול מחקר**: מיועד לאנשי סגל חוקרים בתחומי הדעת השונים ובהוראתם.
 2. **מסלול מקביל**: מיועד לאנשי סגל שעיקר עיסוקם ופעילותם האקדמית הוא בתחום ההדרכה הפדגוגית; מומחים בתחומם או אומנים יוצרים.
- בעת הבשלת התנאים לקידום חבר סגל במכללה לתואר פרופסור תחליט ועדת המינויים המוסדית אם להגישו למינוי במסלול הרגיל או במסלול המקביל. למען הסר ספק, גם אנשי סגל העוסקים בהדרכה פדגוגית או ביצירה אומנותית, או מומחים בתחומם יכולים להגיש בקשה לקידום במסלול מחקר, כל עוד הם עומדים בתבחינים הנדרשים.

מעבר ממסלול למסלול

1. מועמדים המבקשים לעבור ממסלול מקביל למסלול מחקר לאחר קבלת דרגת מרצה בכיר יהיו חייבים להשלים את כל הנדרש מן המסלול המבוקש, כמותית ואיכותית, החל מדרגת מרצה.
2. לא יתאפשר מעבר ממסלול מחקר למסלול מקביל, למעט בהמלצת הוועדה המקצועית ובאישור הנשיא והרקטור.

א. מסלול מחקר

לדרגות פרופסור חבר ופרופסור מן המניין

1. כשירות למינוי במסלול מחקר

- 1.1 תואר פרופסור חבר נועד לחוקר שעבודתו מצביעה על חדשנות אמפירית (לדוגמא, מחקר בתחום שלא נחקר עד היום), תאורטית ו/או מתודולוגית, יצירתיות ופוריות מחקרית מתמשכת ואשר עבודתו זכתה להכרה בקרב החוקרים באותו תחום, בארץ/בעולם, שאיכות ההוראה שלו במכללה מוערכת כמצוינת ושהוא תורם למכללה מבחינה אקדמית ומקצועית.
- 1.2 תואר פרופסור מן המניין נועד לחוקר שעבודתו מצביעה על חדשנות אמפירית, תאורטית ו/או מתודולוגית, יצירתיות ופוריות מחקרית מתמשכת ואשר טבע את חותמו על התחום שהוא עוסק בו ורכש בו מעמד ומנהיגות בינלאומית, איכות ההוראה שלו במכללה מוערכת כמצוינת ושהוא תורם למכללה מבחינה אקדמית ומקצועית.
- 1.3 חבר סגל ליבתי במכללה (כהגדרתו בהחלטת מל"ג בנדון), ובתנאי שהיקף משרתו הוא 100% בקביעות במכללה, מתוכם לפחות 75% משרה במסלולים אקדמיים.⁸
- 1.4 ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת מרצה בכיר למועמד לדרגת פרופסור חבר; ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת פרופסור חבר למועמד לדרגת פרופסור מן המניין.

⁸ ראו החוזר לבעלויות תשע"ט/2, הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עובדי הוראה מתאריך 12.3.2019, סעיפים 2, 5.

1.5 התחייבות המועמד בכתב לעבוד שלוש שנים לפחות במכללה.

2. קריטריונים למינוי לדרגת פרופסור חבר במסלול מחקר

2.1 פעילות מתמשכת מאז קבלת דרגת מרצה בכיר בתחום פעילותו.

2.2 אישור מיחידת משאבי האנוש על נאותות אתית על סמך המופיע בתיק האישי של המועמד/ת.

2.3 חוות דעת כללית של הממונה/ים הישיר/ים.

2.4 המלצות נשיא המכללה והרקטור.

2.5 התחייבות המועמד בכתב לעבוד שלוש שנים לפחות במכללה.

2.6 פעילות מחקרית-אקדמית

הערכת הפעילות המחקרית תתבסס על הקריטריונים האלה:

2.6.1 פעילות מחקרית ענפה של המועמד בתחומי האקדמי (פרסום של 10 מאמרים

לפחות מאז דרגת מרצה בכיר, מרביתם באנגלית), המאמרים יפורסמו בכתבי עת שפיטים (peer-reviewed) ונחשבים בתחום, בארץ ובחול. כן ייבחנו מיקומו של המועמד ברשימת מחברי המאמר (בתחומים שבהם הדבר רלוונטי), מספר הציטוטים של כל מאמר (על פי Web of Science או Google Scholar), ה-Impact Factor של כתב העת והדירוג הרבעוני שלו.⁹

2.6.2 פרסום ספר שיצא לאור בהוצאה אקדמית נחשבת בתחום הדעת, המקיימת הליכי שיפוט (בהיקף של כ- 200 עמודים) בתחומי דעת שבהם פרסום ספרים שכיח.¹⁰

2.6.3 השתתפות פעילה בכינוסים אקדמיים מקומיים ובין-לאומיים הרלוונטיים לתחום התמחותו של המועמד וארגון כנסים מקומיים ובין-לאומיים.

כן יילקחו בחשבון הישגים נוספים של המועמד בתחומים האלה:

2.6.4 זכייה במענקי מחקר (תחרותיים ולא תחרותיים).

2.6.5 שיפוט מאמרים לכתבי עת מקצועיים.

2.6.6 חברות בארגונים בין-לאומיים וארציים חשובים בעלי אופי מחקר-אקדמי.

2.6.7 שיתופי פעולה עם חוקרים אחרים בארץ ובעולם.

2.7 איכות ההוראה

הערכת איכות ההוראה של המועמד תתבסס על הקריטריונים האלה:

2.7.1 הערכת ההוראה על ידי סטודנטים ועמיתים.

2.7.2 יוזמה בבניית קורסים חדשים.

⁹ בתחומי מדעי הרוח יש לציין את דירוג כתב העת על פי A, B וכן הלאה.

¹⁰ בתחומים שכתובת ספר אינה שכיחה יידרש המועמד להציג מספר מאמרים שפיטים גדול יותר.

2.7.3 חוות דעת של ראשי היחידות שבהן מועסק המרצה, המתבססות גם על צפייה בשיעוריו.

2.7.4 שילוב שיטות הוראה חדשניות.

2.8 יוזמות ותרומה למכללה ולקהילה

הערכת המעורבות במכללה ובקהילה תתבסס על מנהיגות בחיים האקדמיים של המוסד ותימדד בקריטריונים האלה:

2.8.1 הקמה, ריכוז או ניהול של יחידות אקדמיות ו/או מקצועיות ו/או תכניות הכשרה חדשות במכללה.

2.8.2 חברות בוועדות, קבוצות מחקר וצוותי עבודה במכללה.

2.8.3 ייזום, תכנון וארגון כנסים, ימי עיון והשתלמויות במכללה ומחוצה לה.

2.8.4 תרומה לפיתוח ולהפעלה של יוזמות חינוכיות, קהילתיות וחברתיות במכללה ומחוצה לה.

3. קריטריונים למינוי לדרגת פרופסור מן המניין במסלול מחקר

נוסף על עמידה במלוא הקריטריונים המצוינים לעיל לדרגת פרופסור חבר (ראו סעיף 2.6 לעיל), על המועמד לדרגת פרופסור מן המניין לעמוד בקריטריונים האלה:

3.1 פעילות מחקרית ענפה ומתמשכת של המועמד מאז קבלת דרגת פרופסור חבר, הכוללת פרסומים (לפחות ספר אחד ועוד כ- 10 מאמרים) בבמות בינלאומיות איכותיות בתחומי האקדמי של המועמד.

3.2 בנוסף, תילקח בחשבון טביעת החותם הייחודית שהותיר המועמד בתחום מחקרו, כולל עבודה בעלת חדשנות אמפירית, תיאורטית או מתודולוגית מוכחת, ובעקבות זאת רכישת מעמד מוביל בקהילת המחקר הבינלאומית בתחום מומחיותו. אלה יבואו לידי ביטוי, למשל, בהרצאות מוזמנות בכנסים יוקרתיים, ארגון כנסים מקומיים ובין-לאומיים, ישיבה בראש מושבים בכנסים, עריכה או חברות בצוות העורכים של כתבי עת מובילים, שיפוט הצעות מחקר לקרנות תחרותיות, שיפוט תזות לתארים מתקדמים, הנחיית תלמידים לתארים מתקדמים.

ב. מסלול מקביל

לדרגות פרופסור חבר מקצועי, פרופסור חבר יוצר, פרופסור מן המניין מקצועי ופרופסור מן המניין יוצר

מסלול זה מיועד למועמדים מתחום היצירה האמנותית או מתחום היצירה המקצועית, שהישגיהם הייחודיים והצטיינותם הינם בתחומים של יצירה מקצועית: הדרכה פדגוגית או מומחים בתחומם או יצירה אמנותית והם שקולים להישגים במחקר.

1. כללי

- 1.1 שמות תארי פרופסור במסלול המקביל יהיו אלה:
פרופסור יוצר המיועד לפרופסורים מתחומי היצירה השונים ובתרגומו לאנגלית
Professor of Creative Arts
פרופסור מקצועי המיועד לפרופסורים מכל שאר התחומים, ללא יוצא מהכלל ובתרגומו לאנגלית
Professor of Practice
- 1.2 "תחום ההתמחות" במסלול המקביל ייגזר משם היחידה האקדמית שאליה משתייך המועמד. במקרים מיוחדים, ניתן יהיה לרשום תחום התמחות ייחודי (כגון "יזמות חינוכית"). בחירת תחום ההתמחות תיעשה על ידי המכללה, והיא טעונה אישור הוועדה העליונה של המל"ג.
- 1.3 סך חברי הסגל לתואר פרופסור במסלול המקביל במכללה יהיה לפי המפתח הבא: מספר חברי הסגל בעלי תואר פרופסור במסלול המחקר לא יפחת מ-50% מכלל הפרופסורים המכהנים בו.

2. כשירות למינוי במסלול מקביל

- 2.1 תואר פרופסור חבר מקצועי או יוצר ופרופסור מן המניין מקצועי או יוצר במסלול המקביל נועדו לאנשי סגל שהישגיהם הייחודיים והצטיינותם הינם בתחומים מקצועיים או בתחומי יצירה אומנותית והם שקולים להישגים במחקר. הישגים אלה הקנו להם מוניטין ייחודי בקהילה המקצועית הרלוונטית, בארץ או מחוצה לה, גם אם אין הם עוסקים בפעילות מחקרית, ובמקרה של יוצרים אומנים אין הם בעלי תואר אקדמי, ובלבד שהם מוכשרים להנחיל לסטודנטים ידע הנסמך על הניסיון שצברו בתחום מקצועיותם. נוסף על כך, איכות ההוראה במכללה של אנשי הסגל הללו מוערכת כמצוינת והם תורמים לה מבחינה אקדמית ומקצועית.
- 2.2 הצטיינות בהוראה היא תנאי הכרחי לקבלת תואר פרופסור, ובמיוחד במסלול המקביל. אך יחד עם זאת, הצטיינות בהוראה לבדה אינה מצדיקה קבלת תואר פרופסור.
- 2.3 חבר סגל ליבתי במכללה (כהגדרתו בהחלטת מל"ג בנדון), ובתנאי שהיקף משרתו הוא 100% בקביעות במכללה, מתוכם לפחות 75% משרה במסלולים אקדמיים.¹¹
- 2.4 ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת מרצה בכיר למועמד לדרגת פרופסור חבר; ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת פרופסור חבר למועמד לדרגת פרופסור מן המניין.

3. קריטריונים למינוי לדרגת פרופסור חבר מקצועי: הדרכה פדגוגית ומומחים בתחומם

- 3.1 פעילות מתמשכת מאז קבלת דרגת מרצה בכיר בתחום פעילותו.
- 3.2 אישור מיחידת משאבי האנוש על נאותות אתית על סמך המופיע בתיק האישי של המועמד/ת.
- 3.3 חוות דעת כללית של הממונה/ים הישיר/ים.

¹¹ ראו החוזר לבעלויות תשע"ט/2/12.3.2019, הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עו"ה, סעיפים 2, 5.

3.4 המלצות נשיא המכללה והרקטור.

3.5 התחייבות המועמד בכתב לעבוד שלוש שנים לפחות במכללה.

3.6 פעילות מקצועית

הערכת הפעילות המקצועית תתבסס על:

3.6.1 פרסום של לכל הפחות 12 פריטים במגוון כתבי עת בתחום המקצועי של המועמד, לפחות ארבעה מהם יפורסמו בכתבי עת שפויטים (peer-reviewed); לפחות בארבעה מהם המועמד הוא מחבר ראשון; ולפחות ארבעה מהם בשפה האנגלית.

3.6.2 פרסום ספר שיצא לאור בהוצאה מכובדת עשוי להחליף שני מאמרים לפחות.

3.6.3 השתתפות פעילה בכינוסים מקצועיים מקומיים ובין-לאומיים הרלוונטיים לתחום התמחותו של המועמד; הזמנות לכנסים ולהרצאות מקומיים ובין-לאומיים.

3.6.4 זכייה במענקים (תחרותיים ולא תחרותיים).

3.6.5 פיתוח תאורטי ומעשי, יצירתי וחדשני, של רעיונות וגישות בתחום מומחיותו.

3.6.6 בניית גשרי אקדמיה-שדה ושיתופי פעולה עם אנשי מקצוע אחרים בארץ ובעולם.

3.6.7 פיתוח תוכניות לימודים ו/או חומרי למידה/הדרכה.

3.6.8 מינויים לתפקידים באגודות מקצועיות; חברות בוועדות עריכה של עיתונים מקצועיים; תפקידי שיפוט בוועדות להענקת מענקים; השתתפות בוועדות ארגון כנסים בין-לאומיים.

3.7 איכות הוראה

הערכת איכות ההוראה של המועמד תתבסס על הקריטריונים האלה:

3.7.1 הערכת ההוראה על ידי סטודנטים ועמיתים.

3.7.2 יוזמה בבניית קורסים חדשים.

3.7.3 חוות דעת של ראשי היחידות שבהן מועסק המרצה המבוססות על צפייה בשיעוריו.

3.7.4 שילוב שיטות הוראה חדשניות.

3.8 יזמות ותרומה למכללה ולקהילה

הערכת המעורבות במכללה ובקהילה תתבסס על מנהיגות בחיים האקדמיים של המוסד ותימך בקריטריונים האלה:

3.8.1 הקמה, ריכוז או ניהול של יחידות אקדמיות ו/או מקצועיות ו/או תוכניות הכשרה חדשות במכללה.

3.8.2 חברות בוועדות, קבוצות מחקר וצוותי עבודה במכללה.

3.8.3 ייזום, תכנון וארגון כנסים, ימי עיון והשתלמויות במכללה ומחוצה לה.

- 3.8.4 תרומה לפיתוח ולהפעלה של יוזמות חינוכיות, קהילתיות וחברתיות במכללה ומחוצה לה.
- 3.9 פעילות יוצאת דופן יכולה להוות תחליף למאמר אחד או שניים.
- 4. קריטריונים למינוי לדרגת פרופסור חבר מקצועי: אומן יוצר**
- 4.1 פעילות מתמשכת מאז קבלת דרגת מרצה בכיר בתחום פעילותו.
- 4.2 אישור מיחידת משאבי האנוש על נאותות אתית על סמך המופיע בתיק האישי של המועמד/ת.
- 4.3 חוות דעת כללית של הממונה/ים הישיר/ים.
- 4.4 המלצות נשיא המכללה והרקטור.
- 4.5 פעילות מקצועית**
- הערכת הפעילות האומנותית/יצירתית תתבסס על הקריטריונים האלה:
- 4.5.1 מוניטין מקומי ובין-לאומי מוכח בתחום פעילותו.
- 4.5.2 השתתפות פעילה בכנסים, פסטיבלים ליוצרים ותערוכות חשובים ויוקרתיים מקומיים ובין לאומיים.
- 4.5.3 זכייה בפרסים מוכרים ויוקרתיים, או מועמדות לפרסים שהגיעו לשלב גבוה בשיפוט מהווים יתרון.
- 4.5.4 **אמנות פלסטית** – מספר תערוכות; יחס בין תערוכות יחיד לעומת תערוכות קבוצתיות; טיב האכסניה שבה מוצגת התערוכה (גלריה, מוזיאון בארץ, מוזיאון בעולם); יצירות מוזמנות לתצוגות במוזאונים בארץ או בעולם; ביצוע פרויקטים מיוחדים (עבודה סביבתית, איורים, ציורי קיר, תפאורות ועוד).
- 4.5.5 **אמנות מילולית (סופרים ומשוררים)** – מספר יצירות: לסופרים לפחות רומן אחד, למשוררים לפחות ספר שירה אחד; יוקרת בית ההוצאה שבמסגרתו התפרסמו היצירות; תרגום היצירות לשפות זרות מהווה יתרון; רשימות ומאמרי ביקורת על היצירות; שימוש ביצירות במחקר ובהוראה מהווה יתרון.
- 4.5.6 **אמנות מוסיקלית ו/או תנועתית** – הלחנת יצירות מוסיקליות וחיבור יצירות כוריאוגרפיות חדשות וביצוע; כתיבה ו/או עריכה של חומרים מתודולוגיים, תאורטיים וביבליוגרפיים בנושאי פדגוגיה של היצירה והביצוע במוסיקה ובמחול; הופעות בקונצרטים או מופעי מחול בארץ ובעולם במסגרות שונות; שיתופי פעולה עם גופים מבצעים בתחום המוזיקה והמחול ועם ערוצי מדיה לסוגיהם השונים; מיזמים יצירתיים ניסיוניים בתחומים הרלוונטיים.
- 4.6 איכות הוראה**
- הערכת איכות ההוראה של המועמד תתבסס על הקריטריונים האלה:
- 4.6.1 הערכת הוראה על ידי סטודנטים ועמיתים.
- 4.6.2 יוזמה בבניית קורסים חדשים..
- 4.6.3 חוות דעת של ראשי היחידות שבהן מועסק המרצה המתבססות גם על צפייה בשיעוריו.

4.6.4 שילוב שיטות הוראה חדשניות וכלים טכנולוגיים מתקדמים.

4.7 יוזמות ותרומה למכללה ולקהילה

הערכת המעורבות במכללה ובקהילה תתבסס על מנהיגות בחיים האקדמיים של המוסד ותימדד בקריטריונים האלה:

4.7.1 הקמה, ריכוז או ניהול של יחידות אקדמיות ו/או מקצועיות ו/או תוכניות הכשרה חדשות במכללה.

4.7.2 חברות בוועדות, קבוצות מחקר וצוותי עבודה במכללה.

4.7.3 ייזום, תכנון וארגון כנסים, ימי עיון והשתלמויות במכללה ומחוצה לה.

4.7.4 תרומה לפיתוח ולהפעלה של יוזמות חינוכיות, קהילתיות וחברתיות במכללה ומחוצה לה.

5. קריטריונים למינוי לדרגת פרופסור מן המניין: מקצועי או יוצר

נוסף על עמידה במלוא הקריטריונים המצוינים לעיל לדרגת פרופסור חבר, על המועמד לדרגת פרופסור מן המניין לעמוד בקריטריונים הבאים:

5.1 ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת פרופסור חבר.

5.2 פעילות מתמשכת מאז קבלת דרגת פרופסור חבר בתחום פעילותו.

5.3 בעל מוניטין מקצועי כמומחה, בר-סמכא ומנהיג בתחום מומחיותו בארץ ובחול.

5.4 תרם תרומה משמעותית לתחום הידע שלו, ופעילותו גרמה לחידושים משמעותיים בתחום התמחותו.

5.5 הוכחות למוניטין כמנהיג בתחום: הזמנה לשמש שופט, סוקר, מעריך בוועדות למתן פרסי יצירה לוועדות של המליג, משרד החינוך או לוועדות אחרות בעלות יוקרה וחשיבות בקנה מידה מקומי ובינלאומי.

תנאים לשימוש בתואר פרופסור

היה והחליטה הוועדה העליונה למינוי פרופסורים של המליג לאשר את בקשת המכללה כי מועמד ראוי לתואר פרופסור חבר או פרופסור מן המניין, בעל התואר יישא אותו על פי תנאי המכללה (אופן השימוש בתואר פרופסור ומשכו).

ככלל, מינוי לדרגת פרופסור הוא למועמד המתחייב לעבוד במכללה במהלך שלוש השנים הבאות על פי כל הדרישות של סגל ליבתי (על פי החלטת מליג בנדון) ובהיקף של 100% משרה.¹²

אישור מתן תואר פרופסור לחבר סגל המחזיק בתואר פרופסור ממוסד להשכלה גבוהה מוכר אחר

1. היה והמכללה חפצה לאשר תואר פרופסור של חבר סגל שהחזיק בתואר פרופסור ממוסד להשכלה גבוהה מוכר בישראל, או תואר פרופסור שאושר על ידי הוועדות העליונות למינוי

¹² ראו החוזר לבעלויות תשע"ט/2, הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עובדי הוראה מתאריך 12.3.2019, סעיפים 2, 5.

פרופסורים של המל"ג, היא רשאית לעשות כן במסגרת הליכים פנימיים על פי התקנון האקדמי שלה, מבלי להזדקק לפנייה אל הוועדות העליונות למינוי פרופסורים של המל"ג.

2. היה והמכללה חפצה לאשר תואר פרופסור של חבר סגל שהחזיק בתואר זה ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל וכן ממוסד להשכלה גבוהה המוכר על ידי מל"ג יו"ש אשר מתן תואר הפרופסור האמור לא עבר אישור של הוועדות העליונות למינוי פרופסורים של המל"ג, תגיש המכללה בקשה לוועדות העליונות למינוי פרופסורים של המל"ג, כמקובל.

במקרה זה, שמור לוועדות העליונות למינוי פרופסורים שיקול הדעת אם לנקוט הליך מקוצר או לקיים הליך מלא של מינוי.

הליכי הגשת תיק המועמד לועדה המוסדית והכנת התיק להגשה לוועדה העליונה למינוי פרופסורים במל"ג

כללי¹³

1. המועמד העומד בקריטריונים לקידום שתוארו לעיל יוכל להגיש תיק מועמד למשרד המנהל האקדמי על פי המסמך המעודכן של [הנחיות המל"ג להגשת תיקים למינוי פרופסורים לוועדות העליונות למינוי פרופסורים](#) (דצמבר 2025).¹⁴
2. התיק יועבר **לוועדת המינויים המוסדית**, ובה יתקיים הליך פנימי אקדמי משמעותי בתיק, כלהלן:
 - 2.1 דיון בוועדת המינויים המוסדית בהצעה להעלאה לדרגת פרופסור חבר או פרופסור מן המניין, וקבלת החלטה על המשך ההליכים בתיק.
 - 2.2 היה והוחלט להמשיך התהליכים בתיק, תתקבל בוועדת המינויים המוסדית החלטה על הקמת ועדה מקצועית שתדון בהתאמת המועמד ותמליץ על מינויו / אי מינויו לדרגת פרופסור.
 - 2.3 הרכב הוועדה: הוועדה תכלול עד ארבעה חברים, פרופסורים מן התחום הרלוונטי, לפחות שלושה מהם חיצוניים למוסד. בוועדות מקצועיות לדרגת פרופסור מן המניין יהיו כל החברים פרופסורים מן המניין. בוועדות מקצועיות לדרגת פרופסור חבר יהיה לפחות יו"ר הוועדה פרופסור מן המניין.
 - 2.4 יו"ר הוועדה המקצועית: **ככלל, יו"ר הוועדה המקצועית יהיה פרופסור מן המניין מחוץ למוסד. אם הדבר אינו מתאפשר, בתחומים שבהם קיים מחסור בפרופסורים מן המניין יפנה המוסד כבר בתחילת התהליך בקשה מנומקת למינוי פרופ' חבר ליו"ר הוועדה המקצועית. הבקשה תופנה אל יו"ר הוועדה העליונה הרלוונטית באמצעות הרכזת. יו"ר הוועדה העליונה יכול להתייעץ עם עמיתיו בוועדה העליונה, והחלטה שתתקבל תועבר למוסד להמשך מינוי הוועדה המקצועית.**
- 2.5 יש להקפיד ככל האפשר על גיוון מוסדי של חברי הוועדה, ואם לא ניתן, במקרים חריגים, יש לפרט את הסיבה לכך. כמו כן יש להתייחס ולציין את מידת ההיכרות של חברי הוועדה עם המועמד ואת מעורבותם בהליכי קידום קודמים של המועמד.
- 2.6 חברי ועדת המינויים המוסדית לא יכהנו כחברים בוועדה המקצועית. יו"ר ועדת מינויים המוסדית לא יכהן בוועדה המקצועית בכל מקרה.
- 2.7 מוסד ישאף לאיזון מגדרי בקרב המועמדים, חברי הוועדות והסוקרים החיצוניים.
- 2.8 **הליך בדיקת התיק בוועדה המקצועית:**
 - 2.8.1 יו"ר הוועדה המקצועית יערוך מטעם הוועדה המקצועית משאל חיצוני על-ידי פנייה בכתב לפרופסורים בעלי מעמד אקדמי בולט בתואר השווה / גבוה מהתואר המבוקש, מחציתם לפחות מחו"ל, תוך הקפדה על גיוון מוסדי, כך שבעת הדיון יהיו בפני הוועדה

¹³ כמפורט בנוהל שנקבע בנושא זה בהחלטת מל"ג מיום 8.7.2014.

¹⁴ עדכון התקנון נעשה על סמך מסמך הנחיות שנשלח בתאריך 2.12.25 לכלל המוסדות האקדמיים.

- לפחות 4 מכתבי המלצה עבור בקשה לקידום לפרופסור חבר, מתוכם 2 לפחות של סוקרים חו"ל, ו-6 מכתבי המלצה עבור בקשה לקידום לפרופסור מן המניין, מתוכם 3 לפחות של סוקרים מחו"ל. זאת בנוסף למכתבי משאל מוקדם, אם היה כזה. במשאל חיצוני בתחום הדרכה פדגוגית, מומחיות מקצועית ו/או יצירה אומנותית, תתאפשר גם פנייה לאיש מקצוע בולט או שניים, לאו דווקא פרופסורים.
- 2.8.2 מכתב הפנייה למומחים החיצוניים יהיה בעל נוסח אחיד בכל תחום (כמפורט בהנחיות להגשת תיקים). המכתב ינוסח על ידי הוועדה העליונה המתאימה, ויכלול קריטריונים ושאלות מפורטות להערכת המועמד, לרבות בקשת התייחסות למידת ההיכרות של הממליץ עם המועמד ולמעורבות בהליכי קידום קודמים.
- 2.8.3 **רשימת הפרופסורים שישתתפו במשאל החיצוני תיקבע אך ורק על ידי הוועדה המקצועית, ותישמר סודיות שמותיהם. שמורה לוועדה המקצועית האפשרות להתייעץ עם המוסד.** לפני דיון הוועדה בנושא זה, המועמד רשאי לבקש כי המשאל החיצוני לא יכלול פרופסורים שעלולים לחוות דעה על המועמד שלא על בסיס שיקולים ענייניים, ולציין את שמותיהם.
- 2.8.4 מסקנות הוועדה המקצועית והמלצותיה המפורטות תועברנה לוועדת המינויים המוסדית שתדון בהן.

2.9 דיון בתיק בוועדת המינויים המוסדית:

ועדת המינויים המוסדית תדון בבקשה של המועמד להעלאה לדרגת פרופסור חבר או פרופסור מן המניין על סמך בדיקת תכולת התיק, טרם יוגש התיק לוועדה המקצועית. תיק המועמד יכלול:

- 2.9.1 קורות חיים באנגלית
- 2.9.2 רשימת פרסומים
- 2.9.3 ביוגרפיה מדעית באנגלית, שבה יפרט המועמד את תרומותיו המדעיות החשובות לתחום מחקרו ויציין את תוכניותיו לעתיד. כן יפרט בקצרה מה תרומתו היחסית בפרסומים שבהם אין הוא מחבר יחיד (כשלושה עמודים).
- 2.9.4 עותקים של יצירותיו או עבודותיו המדעיות והמקצועיות המרכזיות.
- 2.9.5 תיאור והערכה של פעילותו בתחום ההוראה, לרבות טיב ההוראה, משאלי הוראה, תרומה בפיתוח תוכניות לימודים, שימוש באמצעי הוראה מגוונים, מתן משוב על עבודות ומבחנים וכיו"ב (ראש היחידה שבה מכהן המועמד יהיה אחראי לתיאור זה).
- 2.9.6 דו"ח הוועדה המקצועית החיצונית שמונתה לתיק, יחד עם מכתבי המלצה שהגיעו מכל הממליצים/הנשאלים אליהם פנתה הוועדה המקצועית במסגרת עבודתה.
- 2.9.7 מכתב הערכה של נשיא המכללה ובו התייחסות למעמד האקדמי והמקצועי של המועמד בארץ ובחו"ל, תכונות אישיות, כושר ניהול וארגון, ותרומה למכללה.

2.9.8 המלצות מפורטות של ראש החוג, המחלקה, או המכון, שתתייחסנה בפירוט גם לנחיצות המינוי לאור צורכי המחקר וההוראה של היחידה ופירוט תוכנית הקליטה של המועמד, במקרה של מועמד חדש, לרבות במסלול המקביל.

2.10 הגשת התיק לוועדה המקצועית העליונה של המל"ג למינוי פרופסורים:

2.10.1 לבקשה למינוי או להעלאה המוגשת לוועדה העליונה למינוי פרופסורים, יצרף נשיא המכללה, מסמך (בעברית ובאנגלית) שבו יפורטו הקריטריונים שלפיהם היא מבקשת מועדת המינויים העליונה להעריך את אנשי הסגל האקדמי שלה. מסמך זה יועבר על ידי נשיא המכללה לוועדת המינויים העליונה לאחר אישורו במועצה האקדמית של המכללה. המסמך יוגש בפנייה הראשונה של המכללה ומדי פעם כאשר מסמך זה יעודכן.

2.10.2 החומר הזה, במלואו, לרבות כל מכתבי המשאל של הוועדה המקצועית וכל התשובות שהגיעו מהממליצים אליהם פנתה, כולל תשובות שליליות אם היו, יועבר על ידי הוועדה המוסדית לוועדה העליונה למינוי פרופסורים.

2.10.3 ועדת המינויים העליונה רשאית לבקש מהמכללה או מכל מקור אחר נתונים משלימים כולל מכתבים נוספים או חומר מסייע נוסף לקבלת החלטותיה; כל נתון משלים או חומר מסייע שיצטבר במהלך הדיון במועמד ירשם בתיקו.

הגשת תיק המועמד למל"ג¹⁵

1. על פי הנחיות המל"ג, במסגרת בקשה למינוי או להעלאה לוועדה העליונה למינוי פרופסורים, מוסד מתבקש להגיש רק תיקי מועמדים אשר עומדים בנוהל וכוללים את כל החומר המבוקש שנקבע בנושא זה. לא יתקיימו דיונים בתיקים לא מלאים.
2. לתיק הבקשה המוגש למל"ג יצורף דף פתיח בנוסח המצורף כנספח 1 להנחיות¹⁶.
3. לבקשה יצורף מכתב פנייה מנשיא המכללה המפרט את שמו המלא של המועמד בתיק ותחום העיסוק, דרגת המינוי המבוקשת (במסלול "הרגיל": פר"ח/פרופ' מן המניין; במסלול המוכר כמסלול "המקביל": פר"ח יוצר/פרופ' מן המניין יוצר/פר"ח מקצועי/ פרופ' מן המניין מקצועי) בציון התחום ובאיזו ועדת מינויים תחומית מבקשת המכללה שיתקיים הדיון בתיק המועמד.
4. לבקשה תצורף הצהרה חתומה על ידי נשיא המכללה בדבר היקף העסקה של המועמד במכללה (100% משרה בקביעות),¹⁷ ובדבר היות המכללה המוסד להשכלה גבוהה היחיד שבו המועמד מועסק כחבר סגל. כן יש לציין את תקופת העסקה (ממועד... עד מועד...) של המועמד במכללה.
5. לבקשה למינוי או להעלאה המוגשת לוועדה העליונה למינוי פרופסורים, יצרף נשיא המכללה מסמך שבו יפורטו הקריטריונים שלפיהם מבקשת המכללה מהוועדה העליונה להעריך את אנשי הסגל האקדמי שלה. מסמך זה יועבר על ידי נשיא המכללה לוועדה העליונה לאחר אישורו במועצה האקדמית של המכללה.
6. במכתבו ינמק נשיא המכללה את סיבת הבקשה למינוי או לקידום המועמד לדרגת פרופסור. בהקשר זה המל"ג מבקשת להזכיר את הקריטריונים שהוגדרו בתקנון למינוי פרופסורים של המל"ג בסעיפים 1, 2 תחת "כשירות למינוי" בהתייחס לדרגת פרופסור חבר ופרופסור מן המניין.
7. על מנת להקל על ההתמצאות בחומר, יכלול תיק הבקשה תוכן עניינים ומספור עמודים.
8. הבקשה תוגש כקובץ דיגיטלי באמצעות דוא"ל. ייתכן שהמכללה תידרש לעותקים קשיחים¹⁸.

¹⁵ על פי הנחיות המל"ג להגשת תיקים למינוי פרופסורים לוועדות העליונות למינוי פרופסורים.

¹⁶ כל הנספחים מופיעים בהנחיות המל"ג בקישור לעיל.

¹⁷ ראו מסמך חוזר לבעלויות, תשע"ט/2, 12.3.2019 הסכם בעניין הרפורמות במכללות להכשרת עו"ה, סעיפים 2, 5.

¹⁸ אם יידרשו עותקים קשיחים, יש להעבירם למרכזת הוועדה בכתובת: המועצה להשכלה גבוהה, האגף האקדמי, רח' ז'בוטינסקי 43, ירושלים.